

PARANNUS JA KÄÄNTYMYS

Jumala kutsuu ihmisiä astumaan yhteyteen kanssaan. Kyse on kuitenkin syntisistä ihmisistä. He ovat syntisiä ensimmäisen isänsä rikkomuksen tähden: synti tuli maailmaan (Room. 5:12), ja on siitä lähtien asunut heidän ”minänsä” syvimmässä sisimmässä (Room. 7:20). He ovat syntisiä myös henkilökohtaisen syyllisyytensä vuoksi, sillä jokainen heistä on ”myyty synnin valtaan” (Room. 7:14) ja hyväksynyt vapaaehtoisesti tämän syntisten himojen ikeen (vrt. Room. 7:5). Jumalan kutsuun vastaaminen edellyttää heiltä siis aluksi kääntymystä ja sen jälkeen koko elämän ajan parannuksellista asennetta. Siksi kääntymyksellä ja parannuksella on huomattava asema raamatullisessa ilmoituksessa.

Niitä kuvaava sanasto on kuitenkin saavuttanut merkityksensä täyden laajuuden vain vähitellen, sitä mukaa kuin käsitys synnistä on syventynyt. Eräät ilmaukset kuvaavat ihmisen asennetta, jossa hän suuntautuu tietoisesti Jumalaan: ”etsiä Jahvea” (Aam. 5:4; Hoos. 10:12), ”etsiä hänen kasvojaan” (Hoos. 5:15; Ps. 24:6; Ps. 27:8), ”nöyrytä hänen edessään” (1. Kun. 21:29; 2. Kun. 22:19), ”kiinnittää sydämensä häneen” (1. Sam. 7:3)... Ilmaisuvoimaisin termi on kuitenkin verbi *shub*, joka välittää ajatuksen suunnan muuttamisesta, palaamisesta ja takaisin kääntymisestä. Uskonnollisessa yhteydessä se merkitsee kääntymistä pois pahasta ja Jumalan puoleen. Tämä määrittää kääntymyksen olennaisen sisällön: siihen kuuluu käytöksen muuttuminen ja koko käyttäytymisen uusi suuntautuminen. Myöhemmänä aikana alettiin erottaa selvemmin parannuksen sisäinen puoli ja sen vaatimat ulkoiset teot. Siksi kreikankielinen Raamattu käyttää rinnakkain verbiä *epistrephein*, joka viittaa Jumalan luo palaamiseen ja josta seuraa käytännön elämänmuutos, sekä verbiä *metanoein*, joka tarkoittaa sisäistä kääntymistä (*metanoia* merkitsee katumusta ja parannusta). Raamatuntekstejä analysoitaessa on otettava huomioon nämä kaksi erillistä mutta läheisesti toisiaan täydentävää puolta.

VT. VT.

I. Parannuksen liturgioiden alkuperä.

1. Varhaisista ajoista lähtien. Liiton oppiin liittyen tiedetään, että yhteisön ja Jumalan välinen side voi rikkoutua ihmisten syyllisyyden vuoksi, olipa kyse yhteisistä synneistä tai yksittäisistä synneistä, jotka koskettavat jossakin määrin koko yhteisöä. Siksi julkiset onnettomuudet antavat aiheen tulla tietoiseksi tehdyistä rikkomuksista (Joos. 7; 1. Sam. 5–6). On totta, että käsitys synnistä on usein varsin kehittymätön: jokainen konkreettinen rikkomus Jumalan vaatimusta vastaan saattoi vihastuttaa Jahven. Palauttaakseen yhteyden häneen ja päästäkseen jälleen hänen suosionsa yhteisön on ensin rangaistava syyllisiä; tämä voi ulottua kuolemanrangaistukseen asti (2. Moos. 32:25–28; 4. Moos. 25:7 ff.; Joos. 7:24 ff.), ellei syyllistä lunasteta (1. Sam. 14:36–45). Syyllinen voi lisäksi itse antautua ”Jumalan rangaistusten” kohteeksi, jotta yhteisö säästyisi (2. Sam. 24:17).

2. Lisäksi niin kauan kuin vitsaus kestää. (tai estääkseen sen tulon) rukoillaan hartaasti Jumalalta anteeksiantoa askeettisin harjoituksin ja parannusliturgioin: paastotaan (paastotaan) (Tuom. 20:26; 1. Kun. 21:8 ff.), revitään vaatteet ja pukeudutaan säkkiin (1. Kun. 20:31; 2. Kun. 6:30; 2. Kun. 19:1 f.; Jes. 22:12; vrt. Joel 3:5–8), istutaan tuhkassa (tuhkassa) (Jes. 58:5; vrt. 2. Sam. 12:16). Jumalanpalveluskokouksissa annetaan kuulua vaikerrusta ja suruhuutoja (Tuom. 2:4; Joel 1:13; Joel 2:17). Valitus- ja anomuskaavoja on laadittu, ja psalttarissamme on säilynyt niistä useampi esimerkki (vrt. Ps. 60; Ps. 74; Ps. 79; Ps. 83; Valit. 5, jne.). Turvaudutaan sovitusriitteihin ja -uhreihin (sovitusriitteihin ja -uhreihin) (4. Moos. 16:6–15). Ennen kaikkea tunnustetaan yhteisesti synti (synnintunnustus) (Tuom. 10:10; 1. Sam. 7:6), ja tarvittaessa turvaudutaan johtajan tai profeetan, kuten Mooseksen, esirukoukseen (2. Moos. 32:30 ff.).

3. Tällaisia käytäntöjä. esiintyy kaikkina aikakausina. Profeetta Jeremia itse osallistuu katumusliturgiaan esirukoukseen tehtävässä (Jer. 14:1–15:4). Pakkosiirtolaisuuden jälkeen niiden nähdään saavan huomattavat mittasuhteet. Vaarana on, että ne jäävät täysin ulkonaisiksi niin, ettei ihminen pane niihin sydäntään syvällisesti eikä myöhemmin ilmaise katumustaan teoissaan. Profeetat asettavat pinnallisen ritualismin vaaralle vastapainoksi kääntymyksen sanomansa.

II. PROFEETTOJEN KÄÄNTYMYKSEN SANOMA.

Jo Daavidin aikana Natanin puuttuminen aviorikkoisen kuninkaan asiaan ennakoii profeetallista oppia parannuksesta: Daavid joutuu tunnustamaan rikkomuksensa (2. Sam. 12:13), tekee sitten parannusta sääntöjen mukaisesti ja hyväksyy lopulta Jumalan langettaman rangaistuksen (2. Sam. 12:13–23). Mutta ennen kaikkea 700-luvulta alkaen profeettojen kääntymyksen sanoma on suunnattu koko kansalle. Israel on rikkonut liiton, hylännyt Jahven ja halveksinut Israelin pyhyyttä (Jes. 1:4); Jahvella olisi oikeus hylätä se, ellei se kääntyisi. Siksi parannukseen kutsuminen on olennainen osa profeetallista saarnaa (vrt. Jer. 25:3–6).

1. Amos, oikeudenmukaisuuden profeetta. ei tyydy tuomitsemaan aikalaistensa syntejä. Kun hän sanoo, että on ” etsittävä Jumalaa” (Aam. 5:4, 6), ilmaus ei ole pelkästään kultillinen. Se merkitsee: on etsittävä hyvää eikä pahaa, ”vihattava pahaa ja rakastettava hyvää” (Aam. 5:14 f.); tähän sisältyy käytöstopojen oikaiseminen ja oikeudenmukaisuuden uskollinen toteuttaminen: vain tällainen kääntyminen voi saada Jumalan ”armahtamaan Joosefin jäännöstä” (Aam. 5:15). Hoosea vaatii samoin todellista irrottautumista vääryydestä, erityisesti epäjuma-

lanpalveluksesta; hän lupaa, että vastavuoroisesti Jumala osoittaa suosionsa ja kääntää vihansa pois (Hoos. 14:2–9). Leimaten pinnalliset kääntymykset, jotka eivät voi kantaa hedelmää, hän painottaa todellisen kääntymyksen sisäistä luonnetta: sitä innoittavat rakkaus (*hesed*) ja Jumalan tunteminen (Hoos. 6:1–6; vrt. Hoos. 2:9).

2. Jesaja paljastaa Juudan asukkaiden monenlaiset synnit. oikeudenmukaisuuden loukkaukset ja kultilliset poikkeamat, turvautuminen inhimilliseen politiikkaan jne. Vain todellinen kääntymys voisi tuoda pelastuksen, sillä jumalanpalvelus ei merkitse mitään (Jes. 1:11–15; vrt. Aam. 5:21–25) siellä, missä ei alistuta Jumalan tahtoon: ”Peseytykää! Puhdistautukaa! Poistakaa pahuutenne minun silmiäni edestä! Lakatkaa tekemästä pahaa, oppikaa tekemään hyvää! Etsikää oikeutta, auttakaa sorrettua, tehkää oikeutta orvolle, ajakaa lesken asiaa... Silloin syntinne, tulipunaiset, valkenisivat kuin lumi, – purppuranpunaiset muuttuisivat villan kaltaisiksi (Jes. 1:16 ff.).” Valitettavasti Jesaja tietää, että hänen sanomansa kohtaa sydänten paatumuksen (Jes. 6:10): ”Kääntymällä ja rauhaan asettumalla te olisitte pelastuneet..., mutta te ette tahtoneet!” (Jes. 30:15). Näin Israelin murhenäytelmä kulkee kohti katastrofaalista loppua. Jesaja säilyttää vain varmuuden siitä, että ”Jäännös palaa... väkevän Jumalan luo” (Jes. 10:21; vrt. Jes. 7:3). Kansa, joka lopulta saa osakseen pelastuksen, koostuu yksinomaan kääntyneistä.

3. Jumalalle osoitettavien sisäisten asenteiden korostaminen. muodostuu nopeasti profeetallisen julistuksen vakioteemaksi: oikeudenmukaisuus, hurskaus ja nöyryys, sanoo Miika (Miika 6:8); nöyryys ja vilpittömyys, kaikuna Sefanja (Sef. 2:3; Sef. 3:12 f.). Erityisesti Jeremia kuitenkin kehittää laajasti kääntymyksen teemaa Hoosean aloittamalla ajatuslinjalla. Jos profeetta ilmoittaa Juudaa uhkaavista onnettomuuksista, se tapahtuu siksi, että jokainen kääntyisi pois pahalta tieltään ja Jahve voisi antaa anteeksi (Jer. 36:3). Kutsut ”palaamaan” kulkevatkin läpi koko kirjan, mutta niissä täsmennetään aina paluun ehtoja. Kapinallisen Israelin on ”tunnustettava syyllisyytensä”, jos se haluaa, ettei Jahve enää katsoisi sitä ankarin kasvoin (Jer. 3:11 ff.; vrt. Jer. 2:23). Kapinallisten lasten ei pidä tyytyä itkemään ja anomaan tunnustaessaan syntinsä (Jer. 3:21–25); heidän tulee muuttaa käytöstään ja ympärileikata sydämensä (Jer. 4:1–4).

4. Uskollisena samalle profeetalliselle traditiolle Hesekiel keskittää sanomansa. Jumalan uhkausten täyttyessä välttämättömään kääntymykseen: ”Hylätkää luotanne kaikki rikkomukset, joita olette tehneet, ja hankikaa itsellenne uusi sydän ja uusi henki. Miksi te kuolisitte, Israelin heimo? En minä halua kenenkään kuolemaa! Kääntykää, niin saatte elää” (Hes. 18:31 f.). Kun profeetta täsmentää parannuksen vaatimuksia, hän antaa epäilemättä kultillisille määräyksille enemmän tilaa kuin edeltäjänsä (Hes. 22:29–31); mutta hän korostaa heitäkin enemmän kääntymyksen ehdottoman henkilökohtaista luonnetta: jokainen voi vastata vain omasta puolestaan, ja jokainen saa palkkansa oman käytöksensä mukaan (Hes. 3:16–21; Hes. 18; Hes. 33:10–20). Israel on epäilemättä ”kapinallinen suku” (Hes. 2:4–8). Mutta näille kovasydämisille ihmisille Jumala voi antaa armona sen, mitä hän heiltä niin ehdottomasti vaatii: uuden liiton aikana hän antaa heille uuden sydämen ja panee Henkensä heihin, niin että he pitäytyvät hänen lakiinsa ja hylkäävät pahat tapansa (Hes. 36:26–31; vrt. Hes. 11:19 f.).

5. Aamoksesta Hesekieliin kääntymyksen oppi siis syveni. jatkuvasti, rinnakkain synnin ymmärtämisen kanssa. Pakkosiirtolaisuuden lopulla Lohdutuksen sanoma panee merkille Israelin todella kääntyneen, tai ainakin sen ”jäännöksen”. Sen julistama pelastus kuuluu ”niille, jotka etsivät oikeutta ja etsivät Jahvea” (Jes. 51:1), ”joiden sydämessä on laki” (Jes. 51:7). Heille hän voi vakuuttaa, että pakkotyö on päättynyt ja synty sovitettu (Jes. 40:2). Jahve sanoo Israelille, palvelijalleen: ”Minä olen pyyhkäissyt pois syntisi kuin pilven. Palaa minun luokseni, sillä minä olen lunastanut sinut” (Jes. 44:22). Tässä uudessa näkökulmassa, jossa Jumalan kansan oletetaan lujittuneen uskollisuudessa, profeetta näkee pelastuksen lupausten ennennäkemättömän laajenemisen. Israelin jälkeen myös kansat kääntyvät: ne hylkäävät epäjumalansa ja kääntyvät kaikki elävän Jumalan puoleen (Jes. 45:14 f.; Jes. 45:23; vrt. Jer. 16:19 ff.). Ajatus etenee. Pakkosiirtolaisuuden jälkeinen juutalaisuus avautuu pakanallisuudesta kääntyneille käännynnäisille (Jes. 56:3, 6). Eskatologisissa kuvauksissa mainitaan tästä lähtien väijäämättä myös uskonnollinen universalismi (vrt. Ps. 22:28). Joonan kirjassa profeetallinen julistus osoitetaan jopa suoraan pakanoille, ”jotta he kääntyisivät ja jäisivät eloon”. Tällaisen opillisen kehityksen päätteeksi nähdään, miten parannuksen käsite on syventynyt; ollaan kaukana puhtaasta ritualismista, jolla oli muinaisessa Israelissa vielä liian suuri sijansa.

III. Parannus ja kääntymys.

1. Israelin kansallinen kääntymys oli profeetallisen julistuksen ja pakkosiirtolaisuuden koettelemuksen kaksinkertainen hedelmä. Pakkosiirtolaisuus oli kaitselmuksellinen tilaisuus tulla tietoiseksi synnistä ja tunnustaa se vilpittömästi, kuten deuteronomistisen kirjallisuuden myöhäiset tekstit (1. Kun. 8:46–51) ja pappiskirjallisuuden tekstit (3. Moos. 26:39 f.) osoittavat täysin yhtäpitävästi. Pakkosiirtolaisuuden jälkeen parannuksen merkitys oli juurtunut mieliin niin syvästi, että se värittää kaikkea juutalaista hengellisyyttä. Vanhat katumusliurgiat säilyivät (vrt. Joel 1–2), mutta profeetallinen oppi on uudistanut niiden sisällön. Tuon ajan kirjoissa on säilynyt vakiintuneita kaavamaisia rukousmuotoja, joissa yhteisö tunnustaa kaikki kansalliset synnit, joita on tehty alkuajoista lähtien, ja rukoilee vastineeksi Jumalalta anteeksiantoa ja hänen pelastuksensa koittamista (Jes. 63:7–64:11; Esra 9:5–15; Neh. 9; Dan. 9:4–19; Bar. 1:15–3:8). Yhteisölliset katumusvalitukset rakentuvat tämän mallin mukaan (Ps. 79; Ps. 106), ja menneiden jumalattomuuksien muistelu on vielä tätäkin yleisempää (vrt. Ps. 95:8–11).

Israelin huomaa pyrkivän yhä uudelleen syvään kääntymykseen. Tänä aikana myös sovituksen liturgiat yleistyvät huomattavasti, sillä synnin pelko on suuri (3. Moos. 4–5; 3. Moos. 16).

2. Yksilötasolla ponnistus ei ole vähäisempi. sillä Hesekielin opetus on otettu vastaan. Sairaiden ja vainotujen psalmeissa päädytään useammin kuin kerran synnin tunnustamiseen (Ps. 6:2; Ps. 32; Ps. 38; Ps. 103:3 f.; Ps. 143:1 f.), ja Jobin runoilija osoittaa syvää ymmärrystä ihmisen perimmäisestä saastaisuudesta (Job 9:30 f.; Job 14:4). Näiden tuntojen täydellisin ilmaus on Miserere (Ps. 51), jossa profeetallinen kääntymyksen oppi muuttuu kokonaisuudekseen rukoukseksi, Jumalan kanssa käytävän keskustelun puitteissa (vrt. j. 6): syntien tunnustaminen (j. 5 ff.), pyyntö sisäisestä puhdistumisesta (j. 3–4), vetoaminen armoon, joka yksin voi muuttaa sydämen (j. 12 ff.), suuntautuminen kohti hartaan elämän viettoja (j. 15–19). Parannuksen liturgian keskiössä on nyt ”särkyneen sydämen” uhri (j. 18–19). Ymmärrämme, että Qumranin lahkolaiset, tällaisen tekstin koulussa kasvaneina ja sitä edeltäneen koko tradition perillisinä, ajattelivat vetäytyä erämaahan kääntyäkseen vilpittömästi Jumalan lain puoleen ja ”valmistaakseen sille tien”. Vaikka heidän ponnistustaan leimaa tietty lakihenkisyys, se ei ole kovin kaukana siitä, jonka kohta tapaamme UT:ssa.

UT. UT.

I. PROFEETTOJEN VIIMEINEN.

UT:n kynnyksellä profeettojen kääntymyksen sanoma löytyy kaikessa puhtaudessaan Johannes Kastajan, viimeisen heistä, saarnasta. Luukas tiivistää hänen tehtävänsä näin: ”Hän palauttaa monet Israelin pojista Herran, heidän Jumalansa, luo” (Luuk. 1:16 f.; vrt. Mal. 2:6; Mal. 3:2). Yksi lause tiivistää hänen sanomansa: ”Kääntykää, sillä taivasten valtakunta on tullut lähelle” (Matt. 3:2). Valtakunnan tuleminen avaa toivon näköalan, mutta Johannes tähdentää ennen kaikkea tuomiota, jonka on edeltävä sitä. Kukaan ei voi välttää vihaa, joka ilmestyy Jahven päivänä (Matt. 3:7, 10, 12). Abrahamin sukuun kuulumisesta ei ole mitään hyötyä (Matt. 3:9). Kaikkien ihmisten tulee tunnustaa olevansa syntisiä, tuottaa katumuksen arvoista hedelmää (Matt. 3:8) ja omaksua uusi, omaan tilaansa sopiva käyttäytyminen (Luuk. 3:10–14). Merkiksi tästä kääntymyksestä Johannes antaa vesikasteen, jonka tulee valmistaa parannusentekijät Messiaan antamaan tulen ja Pyhän Hengen kasteeseen (Matt. 3:11).

II. KÄÄNTYMYS JA JUMALAN VALTAKUNTAAN ASTUMINEN.

1. Jeesus ei tyydy julistamaan Jumalan valtakunnan lähestymistä. vaan alkaa toteuttaa sitä voimalisesti: hänen myötänsä valtakunta astuu alkuun, vaikka se suuntautuukin vielä kohti salaperäisiä täyttymyksiä. Kastajan esittämä kääntymyskutsu on silti edelleen täysin ajankohtainen: Jeesus toistaa sen omin sanoin virkatointensa alussa (Mark. 1:15; Matt. 4:17). Hän on tullut ”kutsumaan syntisiä kääntymykseen” (Luuk. 5:32); tämä on valtakunnan evankeliumin olennainen ulottuvuus. Ihminen, joka tiedostaa olevansa syntinen, voi kääntyä luottavaisena Jeesuksen puoleen, sillä Ihmisen Pojalla on valta antaa synnit anteeksi (Matt. 9:6 rinnakk.). Mutta kääntymyksen sanoma törmää ihmisen omahyväisyyteen kaikissa muodoissaan, kiintymyksestä rikkauksiin (Mark. 10:21–25) fariseusten ylpeään itsevarmuuteen asti (Luuk. 18:9). Jeesus nousee ”Joonan merkinä” pahan sukupolven keskelle, joka suhtautui Jumalaan huonommin kuin muinainen Ninive (Luuk. 11:29–32 rinnakk.). Siksi hän esittää sitä vastaan uhkauksia täynnä olevan syytöksen: Niniven miehet tuomitsevat sen Tuomiolla (Luuk. 11:32); Tyroksen ja Sidonin kohtalo on lievempi kuin Järven kaupunkien (Luuk. 10:13 ff. rinnakk.). Israelin nykyinen katumattomuus on näet merkki sen sydämen paatumisesta (Matt. 13:15 rinnakk.; vrt. Jes. 6:10). Jos Jeesuksen katumattomat kuulijat eivät muuta käytöstään, he joutuvat perikatoon (Luuk. 13:1–5), kuten hedelmättömän viikunapuun kuva osoittaa (Luuk. 13:6–9; vrt. Matt. 21:18–22 rinnakk.). Jeesus nousee ”Joonan merkinä” pahan sukupolven keskelle, joka suhtautui Jumalaan huonommin kuin muinainen Ninive (Luuk. 11:29–32 rinnakk.).

Kun Jeesus vaatii kääntymystä, hän ei viittaa lainkaan parannuksen liturgioihin. Hän suhtautuu epäillen jopa liian näkyviin merkkeihin (Matt. 6:16 ff.). Tärkeää on sydämen kääntyminen, joka saa ihmisen tulemaan jälleen pienen lapsen kaltaiseksi (Matt. 18:3 rinnakk.). Sen jälkeen tulee jatkuva pyrkimys ”etsiä Jumalan valtakuntaa ja hänen vanhurskauttaan” (Matt. 6:33). Kääntymyksen teko itsessään kuvataan hyvin puhuvissa vertauksissa. Vaikka siihen sisältyy tahto moraaliseen muutokseen, se on ennen kaikkea nöyrä avunhuuto, luottamuksen teko: ”Jumalani, armahda minua, joka olen syntinen” (Luuk. 18:13). Kääntymys on armoa, joka perustuu aina Jumalan edeltävään aloitteeseen: paimen lähtee etsimään kadonnutta lammasta (Luuk. 15:4 ff.; vrt. Luuk. 15:8). Ihmisen vastausta tähän armoon tarkastellaan konkreettisesti tuhlaajapojan vertauksessa, joka nostaa hämmästyttävän selvästi esiin Isän laupeuden (Luuk. 15:11–32). Valtakunnan evankeliumiin kuuluu tämä hämmästyttävä ilmoitus: ”Taivaassa on suurempi ilo yhdestä syntisestä, joka kääntyy, kuin yhdeksästä kymmenestä vanhurskaasta, jotka eivät tarvitse parannusta” (Luuk. 15:7, 10). Jeesus osoittaa syntisille vastaanottavaa asennetta, joka pahentaa fariseuksia (Matt. 9:10–13 rinnakk.; Luuk. 15:2) mutta saa aikaan kääntymyksiä. Luukkaan evankeliumi kertoo mielellään yksityiskohtaisesti joistakin näistä kääntymisistä, kuten syntisen naisen (Luuk. 7:36–50) ja Sakkeuksen tapauksista (Luuk. 19:5–9).

III. Kääntymys ja kaste.

1. Juutalaisilta vaaditaan. ensiksi moraalinen kääntymys, johon Jeesus oli heitä jo kutsunut. Tähän meta-noiaan Jumala vastaa antamalla syntien anteeksiannon (Ap. t. 2:38; 3:19; 5:31); se sinetöidään ottamalla vastaan kaste ja saamalla Pyhä Henki lahjaksi (Ap. t. 2:38). Moraalisen kääntymyksen lisäksi kääntymykseen täytyy kuitenkin sisältyä myös myönteinen uskonteko Kristukseen: juutalaiset kääntyvät (epistrephein) Herran puoleen (Ap. t. 3:19; 9:35). Pyhä Paavali saa kokea, kuinka vaikeaa tällaisen kiinnittymisen saavuttaminen Kristukseen on. Juutalaisten sydämellä on verho. Jos he kääntyisivät, verho putoaisi (2. Kor. 3:16). Jesajan tekstin mukaan (Jes. 6:9 f.) heidän paatumuksensa kahlitsee heidät epäuskoon (Ap. t. 28:24–27). Pakanat, yhtä lailla syntiset kuin kapinalliset ja heidän laillaan Jumalan vihan uhkaamat, eivät ymmärrä, että Jumala osoittaa kärsivällisyyttä saadakseen heidät katumukseen (Room. 2:4). Vain jäännös vastaa apostoliseen julistukseen (Room. 11:1–5).

2. Evankeliumi saa paremman vastaanoton pakanakansojen keskuudessa. Jo sadanpäämies Corne-liuksen kasteesta lähtien juutalaistaustaiset kristityt hämmästyneinä toteavat, että ”elämään johtava katumus on tarjolla pakanoille niin kuin heillekin” (Ap. t. 11:18; vrt. Ap. t. 17:30). Sitä julistetaan menestyksekkäästi Antiokiassa ja muuallakin (Ap. t. 11:21; 15:3, 19); se on jopa Paavalin lähetystyön erityinen kohde (Ap. t. 26:18, 20). Mutta moraalisen katumuksen (metanoia) ohella kääntymys edellyttää tässä tapauksessa irtautumista epäjumalista ja kääntymistä elävän Jumalan puoleen (Ap. t. 14:15; 26:18; 1. Tess. 1:9), toisen Jesajan jo ennakoiman kääntymyksen mallin mukaisesti. Kun tämä ensimmäinen askel on otettu, sekä pakanat että juutalaiset johdetaan ”kääntymään Kristuksen, sielujensa paimenen ja vartijan, puoleen” (1. Piet. 2:25).

IV. SYNTI JA PARANNUS KIRKOSSA.

1. Kasteella sinetöity kääntymys. on toteutunut kertakaikkisesti; sen armoa on mahdotonta uudistaa (Hepr. 6:6). Kastetut voivat kuitenkin langeta uudelleen syntiin: apostolinen yhteisö sai tästä kokemuksen jo varhain. Tässä tapauksessa katumus on yhä välttämätön, jos halutaan kaikesta huolimatta päästä osallisiksi pelastuksesta. Pietari kehottaa tähän Simon Magusta (Ap. t. 8:22). Jaakob kehottaa hartaasti kristittyjä palauttamaan syntiset har-hapolultaan (Jaak. 5:19 f.). Paavali iloitsee siitä, että korinttilaiset ovat katuneet (2. Kor. 7:9 f.), mutta pelkää samalla, etteivät jotkut syntiset ole katuneet (2. Kor. 12:21). Hän kehottaa Timoteusta ojentamaan vastustajia ja toivoo, että Jumala suo heille katumuksen armon (2. Tim. 2:25). Lopuksi Ilmestyskirjan alussa olevissa viesteissä seitsemälle seurakunnalle on selviä kehotuksia katumukseen; ne edellyttävät, että vastaanottajat ovat langenneet pois alkupe-räisestä palavasta innostuksestaan (Ilm. 2:5, 16, 21 f.; 3:3, 19). Puhumatta nimenomaisesti parannuksen sakramentista nämä tekstit osoittavat, että parannuksen hyveellä tulee olla paikkansa kristillisessä elämässä kasteessa alkaneen kääntymyksen jatkona.

2. Vain parannus. sillä parannus valmistaa ihmistä kohtaamaan Jumalan tuomion (vrt. Ap. t. 17:30 f.). Historia kulkee kohti tätä tuomiota. Jos sen tulo näyttää viipyvän, se johtuu yksinomaan siitä, että Jumala ”on kärsivällinen, koska hän tahtoo, ettei kukaan tuhoutuisi vaan että kaikki, jos mahdollista, pääsisivät katumukseen” (2. Piet. 3:9). Mutta niin kuin Israel paatui katumattomuuteen Kristuksen aikana ja apostolisen julistuksen edessä, samoin ihmiset Ilmestyskirjan mukaan itsepintaisesti kieltäytyvät ymmärtämästä niiden onnettomuuksien merkitystä, jotka kohtaavat heitä heidän historiansa kuluessa ja ennakoivat vihan päivää: hekin paatuvat katumat-tomuuteen (Ilm. 9:20 f.) ja pilkkaavat Jumalan nimeä sen sijaan, että katuisivat ja antaisivat hänelle kunnian (Ilm. 16:9–11). Kyseessä eivät ole Kirkon jäsenet, vaan ainoastaan pakanat ja luopiot (vrt. Ilm. 21:8). Synkkä näkymä, jonka Jumalan tuomio tulee päättämään. Siksi onkin kiireellistä, että kristityt parannuksen avulla ”pelastuvat tästä turmeltuneesta sukupolvesta” (Ap. t. 2:40).

J Gt & PG

Katso myös: → baptême II ; IV 3 — cendre — chatiments 2.3 — chercher I, II — cœur I 3 — colere B AT II 2 — Tunnustus AT 2 ; NT 2 — desert AT II 2 — desir AT II 1 — endurcissement II 2 — impie AT 3 ; NT 3 — jean-baptiste I 1 — jeune — Laupeus AT I 2 c — mort AT III 2 — Anteeksiianto — peche III 1 a ; IV 1 a — Saarnata I 1 — Vastuu 5 — sommeil III 1 — tristesse AT 3